

# LITURGIE DOMÁCÍ CÍRKVE NA ZELENÝ ČTVRTEK

## S DĚTMI



*Tento manuál vzniknul pro vnitřní potřebu farnosti Lomnice u Tišnova a všech, kdo hledají, jak prožít velikonoční triduum v domácím společenství. Je zcela nezávazný a dobrovolný a je na zvážení jednotlivých rodin, co z předkládaného textu využijí. Přejeme požehnaný Zelený čtvrtek!*

## PŘIPRAVME MÍSTO

*Je dobré věnovat přípravě pozornost a vyzdobit místo, kde se shromáždíme, podobně jako sváteční stůl: hezký ubrus, svíce, kříž, Bible, ve které je založena pasáž, kterou budeme číst.*

*Katechezi vedeme na jiném místě, ideálně v modlitebním koutku, viz níže.*

*Zkratka **P** označuje otce, matku, případně podle situace někoho jiného, kdo vede liturgii; zkratka **O** označuje ostatní, **V** znamená všichni.*

**Materiál:** připravené a vybarvené vystřihovánky „Večeřadlo“

**Modlitební koutek:** pokud nemáme, vytvoříme si příjemné zákoutí, kde se dá s dětmi sedět v kruhu na zemi, ideálně má každé dítě svůj malý kobereček nebo jinak vymezený intimní prostor (není podmínkou).

**Zkratky:** Zkratka **P** označuje otce, matku, případně podle situace někoho jiného, kdo vede liturgii; zkratka **O** označuje ostatní, **V** znamená všichni.

**Texty a písně:** Domluvíme se, kdo bude co číst. Každý krok bohoslužby lze proložit písničkou, pokud někdo doma hraje na kytaru či klavír a jsou k dispozici noty.

## ZAČÍNÁME

*Když se všichni shromáždí kolem připraveného stolu otec rodiny, nebo maminka začnou křížem:*

**P:** Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Dnešní večer se scházíme kolem společného stolu, podobně jako Ježíš s apoštoly při poslední večeři. Stejně jako oni, i my chceme vytvořit společenství, které spojuje Kristova láska. Na začátku bohoslužby si obvykle připomínáme, že všichni děláme někdy chyby a selháváme. Prosme nyní Pána Boha o odpuštění:

**P:** Smiluj se nad námi, Pane,

**O:** Hřešili jsme proti tobě.

**P:** Ukaž nám, Pane, své milosrdenství.

**O:** A dej nám svou spásu.

**P:** Pane Ježíši, pohlédni na nás zde shromážděné. Dej nám, ať zakusíme tvou lásku, přijmeme ji a předáváme dál. Smiluj se nad námi, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

**V:** Amen.

*Chvilé ticha.*

## ÚVODNÍ KATECHEZE

*Poněvadž větší části poslední večeře pravděpodobně nebyl přítomen Jidáš (viz Cyril Alexandrijský a další církevní Otcové) a poněvadž chceme zaměřit pozornost dětí hlavně na ustanovení eucharistie a z něj plynoucí poslání, použijeme pouze 11 postav apoštolů. Pokud však pokládáte za lepší cestu pracovat se všemi dvanácti, zcela ve svobodě si další figurku prostě dotiskněte. Kdyby se některé dítě ptalo, proč nemluvíme o Jidášovi, můžeme odpovědět, že v jistou chvíli odešel.*

*Při poslední večeři Ježíš ustanovil eucharistii, aby byl přítomný mezi lidmi až do konce věků.*

*Pozveme děti do modlitebního koutku a představíme jim večeřadlo ve formě vystřihovánky. Necháme děti popsat scénu, ale zatím nic neskládáme dohromady. Můžeme jim pomáhat otázkami, ale neformulujeme za ně odpovědi:*

**P:** Než Pán Ježíš umřel a byl vzkříšen, připravil zvláštní způsob, aby byl přítomná u všech lidí, ve všech dobách a na všech místech. Jak to udělal?

Byly Velikonoce, čili svátek, který slavili všichni Židé. I Pán Ježíš chtěl slavit velikonoční večeři se svými přáteli, apoštoly. Poslal tedy dva z nich, aby připravili večeři tak, jak to bylo zvykem. Ježíš určil, v kterém domě chce tuto večeři slavit, a Petr a Jan připravili všechno, jak bylo třeba podle předpisů Zákona. Když nadešel večer, Ježíš usedl ke stolu spolu s apoštoly a začali slavit velikonoční večeři. Ale najednou udělal Ježíš něco neobvyklého, něco, co dřív nikdo neviděl. Vzal chléb, ukázal ho svým učedníkům a řekl: „Toto je mé tělo, které se za vás vydává.“ Potom vzal kalich s vínem a řekl: „Toto je moje krev, která se vylévá za všechny.“ Znamená to, že je to on.

Po skončení večeře se Ježíš spolu s apoštoly vydal pomodlit se k Bohu Otci, aby jej prosil o posilu vzhledem k nadcházejícímu utrpení. Když se modlil v Getsemanské zahradě, přišli římská vojska a zatklí ho. Na hoře Kalvárii se stalo to, co Ježíš dříve řekl: dal život za nás všechny. Po Ježíšově smrti na kříži uložili jeho tělo do hrobu a on byl po třech dnech vzkříšen. Ježíš zemřel a byl vzkříšen.

*Pokud máme od Květné neděle model Jeruzaléma, vyhledáme na něm večeřadlo a Getsemanskou zahradu.*

**P:** Teď chceme poslouchat a vidět, jak je to popsáno v evangeliu.

*Přesuneme se zpátky ke stolu.*

## ČTĚME Z PÍSMĚ SVATÉHO (LK 22,7-14A; MK 3,16-18; MK 14,22-24 A 26)

**P:** *Vezmeme kulisu místnosti večeřadla a položíme ji na stůl tak, aby na ni všichni viděli.*

Nastal den nekvašeného chleba, kdy měl být zabit velikonoční beránek. Ježíš poslal Petra a Jana a řekl jim: „Jděte a připravte nám velikonočního beránka, abychom ho mohli jíst!“ Zeptali se ho: „Kde chceš, abychom ho připravili?“ Odpověděl: „Jakmile vejdete do města, potká vás člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním do domu, do něhož vejde, a řekněte hospodáři domu: 'Mistr ti vzkazuje: Kde je večeřadlo, v kterém bych

mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?' On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátko; tam připravte večeři!“ Odešli a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.

*Umístíme do místnosti stůl, uvedeme Petra a Jana do večeřadla a pokryjeme stůl bílým ubrusem, postavíme na stůl obětní misku s chlebem a kalich.*

Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš místo u stolu a apoštolové s ním.

*Uvedeme Ježíše doprostřed pod Davidovu hvězdu. Když čteme jména apoštolů, dáváme je kolem stolu.*

Petr – to jméno dal Šimonovi, Jakub, syn Zebedeův, a jeho bratr Jan, Ondřej a Filip, Bartoloměj, Matouš, Tomáš, Jakub, syn Alfeoův, Tadeáš, Šimon Kananejský.

Když jedli, vzal chléb...

*Bereme obětní misku s chlebem a položíme ji před Ježíše.*

... požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy: „Vezměte. To je mé tělo.“

Potom vzal kalich...

*Bereme kalich a postavíme ho před Ježíše vedle misky.*

... vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: „To je má krev, nové smlouvy, která se prolévá za všechny.

Potom zaspívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu.

*Ježíše a apoštoly postupně po jednom odvedeme z večeřadla.*

## ZAMYŠLENÍ PO CHVÍLI TICHA

**P:** Víme, že Ježíš položil život za nás všechny.

*Klademe na stůl ve večeřadle kříž.*

Víme také, že Ježíš vstal z mrtvých a nyní má život, který nikdy neskončí.

*Stavíme na stůl ve večeřadle zářící svíce. Takto necháme ležet na stole až do konce bohoslužby.*

## NĚCO PRO RODIČE: MYŠLENKA OTCE ĚRVÍNA

Je toho mnoho, co nám nabízí tento den, ale samozřejmě i všechny ostatní dny Svatého týdne. Byl to počátek velkých událostí. Ale pozor, není to jen minulost. Je to počátek velkých událostí pro každého z nás. Je to Ježíš, který nás chce použít. Jsme povoláni do služby, a to je hlavní výzva Zeleného čtvrtku. Kdysi jsem četl hlubokou myšlenku, která se právě zde nabízí.

„Ježíš nepřišel, aby se vtělil do chleba a vína, přišel proto, aby se proměnil v tebe! Chce se stát tebou! Ty jsi ta svátost pro dnešní svět (máš jí být)! Ty jsi ta svatá hmota, kterou proměňuje. Proto přišel na tento svět, aby vzal do svatých rukou tvé tělo, tvou duši, tvé

myšlení i tvé srdce a aby nad tím vyslovil slova proměnění: Ty jsi moje Tělo, které se má spolu se Mnou vydat za spásu světa! Ty jsi ten kalich krve, která se má prolévat jako Nová Smlouva, než se dovrší čas, abych byl všechno ve všem! Aby svět byl dovršen v Kristu a ve všem byl zjeven Bůh!“

Jsem připraven?

## SPOLEČNÝ HYMNUS

MR

UBI CARITAS • 627

KDE JE LÁSKA, TAM JE BŮH

U-bi ca-ri - tas et a - mor,  
u-bi ca-ri - tas, De-us i - bi est.

## VYZNÁNÍ VÍRY

**P:** Nyní společně vyznejme svou víru:

**V:** Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného.

Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce.

Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků.

Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

#### **SPOLEČNĚ PROSÍME (A DĚKUJEME)**

*Následuje modlitba proseb. Lze ji v této podobě volně proložit i poděkováním za vše dobré, co nám Bůh dává.*

**P:** Nyní připojíme modlitbu proseb. Za každou prosbou se připojí jednoduché zvolání „Amen“.

*Můžeme využít připravené prosby např. zde: [www.pastorace.cz/primlavy](http://www.pastorace.cz/primlavy)*

*Lze říkat prosby zcela spontánně.*

*Kde je to pro účastníky obtížné, lze vyslovit jen jedno slovo, které prosbu charakterizuje (např.: za nemocné, za rodiče). K takové modlitbě se rády připojí i děti.*

*Formy proseb a děkování se mohou vzájemně kombinovat a doplnit.*

#### **MODLITBA OTČENÁŠ**

*Po přímlovách se společně pomodlíme modlitbu Páně.*

**P:** Pomodleme se modlitbu, kterou nás naučil Pán Ježíš:

**V:** Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé. Přijď království tvé. Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.

*Můžeme připojit i pozdravení pokoje:*

**P:** Pán Ježíš nám přinesl pokoj. My ho můžeme přijmout a dávat také druhým. Proto se navzájem pozdravme pozdravením pokoje.

#### **UCTĚNÍ JEŽÍŠE KRISTA PŘÍTOMNÉHO V EUCHARISTI**

*Podle možnosti se otočíme tváří ke kostelu, poklekneme a společně se modlíme:*

**V:** Děkujeme ti, Pane Ježíši, za dar, který jsi nám dnes dal. *(3x zopakovat)*

#### **ZÁVĚREČNÁ MODLITBA A POŽEHNÁNÍ**

**P:** Pane Ježíši, připomínáme si večer, kdy jsi nám odevzdal vzácný dar svátosti oltářní. Prosíme, dej nám sílu přijmout jej s opravdovostí. Posilni naši důvěru, že jsi s námi a neopouštíš nás. Provázej svým požehnáním všechny, kteří vynakládají zvláštní úsilí pro ochranu našeho zdraví. Ochraň je i nás před nebezpečím, které ohrožuje tělo i duši. Dej nám sílu, abychom konali dobro, neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

**V:** Amen.

**P:** Nyní si vyprosme navzájem Boží ochranu a požehnání:

Dej nám Bože své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

**V:** Amen.

*Na znamení požehnání si můžeme navzájem udělat křížek na čelo.*

**P:** Dobrořečme Pánu.

**V:** Bohu díky.

## MODLITBA V GETSEMANECH

*Pro tuto modlitbu si zkusme vytvořit jiný prstor než stůl, u kterého jsme slavili předchozí bohoslužbu. Např. modlitební koutek. Modlitba nemusí bezprostředně navazovat na bohoslužbu. Můžeme si prostor modlitebního koutku přetvořit na zahradu pomocí domácích květin atd. Do prostoru umístíme hořící svíci, dbáme při tom bezpečnost!*

**P:** Pán Ježíš si moc přeje, abychom chvíli byli s ním. Ztišíme se a zkusíme mu poděkovat za to, jak moc nás má rád.

*Po chvílce ticha společně zazpíváme píseň a modlitbu ukončíme. Prostor mohou rodiče využít pro osobní adoraci, podněty najdete v manuálu pro dospělé.*

*Děkujeme, že slavíte ☺*



*V textu byly použity tyto zdroje:*

*Český misál*

*Bible – český liturgický překlad*

*Liturgie domácí církve Velikonoce a Triduum 2020 – podklady z různých farností*

*Barbara Surma, Krzysztof Biel – Já jsem Dobrý Pastýř, Triton, Praha 2018*

*Zpěvník Hosana I. díl*

R. Až na kříž šel Pán Je - žíš z lás - ky  
 k nám, ten kříž je nás všech na - dě - jí.  
 Až na kříž já půj - du z lás - ky  
 k vám, ten kříž můj ži - vot pro - mě - ní. *Fine*

1. Neklid, smutek, bo - lest dob - ře znám,  
 často bý - vám o - puš - těn a sám.  
 Ty to všechno, Pa - ne, dobře víš,  
 a pro - to mně na - bí - zíš svůj kříž. R: Až...

2.

O svém hříchu proti tobě vím,  
 zbavit se ho stále neumím.  
 Zdá se mně, že klesám stále níž,  
 a proto mně nabízíš svůj kříž.

4.

3.

Čekám, Pane, že mi sílu dáš,  
 ty však říkáš: Sílu v kříži máš,  
 jenom křížem život naplníš,  
 a proto ti nabízím svůj kříž.

Já jsem jenom proto z mrtvých vstal  
 že jsem napřed kříž na sebe vzal,  
 věčný život jinak nespatriš,  
 a proto ti nabízím svůj kříž.